

Бойчук В. Н. Развитие у будущих учителей технологий познавательного интереса к художественно-графическим дисциплинам на основе междисциплинарного подхода.

В статье освещены аспекты развития познавательного интереса у будущих учителей технологий. Рассмотрена необходимость художественной подготовки будущих учителей технологии и эффективность использования исторических сведений в процессе обучения. Определяются новые, междисциплинарные подходы в профессиональной подготовке будущего учителя технологии.

Ключевые слова: художественная подготовка, познавательный интерес, принцип историзма, искусство, учитель технологии, междисциплинарность.

Boichuk V. Development in future teachers of technology cognitive interest to art-graphic discipline in an interdisciplinary approach.

The article highlights aspects of cognitive interest of future teachers of technology. The necessity of artistic training future teachers of technology and efficiency of historical information in the learning process. Outlines new, interdisciplinary approaches to professional training of future teachers of technology.

Keywords: art education, cognitive interest, the principle of historicism, art teacher technology interdisciplinarity.

УДК 614.84(477)(091) "17-18"

Бокшиц О. М.

ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ ВИНИКНЕННЯ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПОЖЕЖНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ (ПОЧАТОК XVIII – КІНЕЦЬ XIX СТОЛІТТЯ)

У статті розглядаються історичні моменти виникнення та розвитку пожежного захисту населення від надзвичайно важливої проблеми всіх часів та народів людства – від пожеж. Розглядається практичні історичні заходи по запобіганню пожеж, послідовно викладено методи, які дозволяли ефективно вирішувати проблеми боротьби з пожежами на початку XVIII – кінця XIX ст. Аналіз діяльності у сфері пожежної безпеки, показав, що вона потребувала та потребує значного вдосконалення з урахуванням сучасних умов.

Ключові слова: історія, розвиток, безпека, пожежа, вогонь, захист, населення, пожежна безпека.

З розвитком галузей народного господарства та появою багатьох нових технологічних процесів виробництва зростає і необхідність у поглибленій обізнаності та детального вивчення з основ пожежної безпеки, де б вивчалось з ретельним наповненням основи горіння, виникнення і розповсюдження пожеж, міри протипожежного захисту в технологічних процесах, в будівельній справі, в інженерному оснащенні будівель та споруд, відомості по механізмі придушення горіння, основним методом та діями тушіння пожеж, з питань організації пожежної охорони і профілактичної роботи на промислових підприємствах.

Основи пожежної безпеки, або протипожежного захисту, промислових підприємств, будівель, споруд та населених пунктів включають комплекс знань та свідчень з попередження пожеж та зменшення наслідків у випадку їх виникнення, по організації боротьби з пожежами та технічними засобами, які застосовуються для цих цілей.

Заслуговує на увагу чи не єдина праця 30-х років, у якій автор Л. Шапіро, використовуючи значну джерельну базу, зробив спробу розкрити загальні положення та основні етапи розвитку пожежної охорони в Російській імперії й у СРСР. Незважаючи на певні ідеологічні установки, які існували в той час, оцінки, що їх дав Л. Шапіро, відзначались об'єктивністю, виваженістю і врахуванням обставин та умов, у яких створювалась та еволюціонувала пожежна охорона.

Безпосередньо проблеми адміністративно-правового забезпечення функціонування системи забезпечення пожежної безпеки розглядалися у роботах В. А. Доманського, С. С. Засулька, М. М. Козяра, І. Г. Куца, В. Д. Любліна, В. В. Нехаєва, А. Г. Томіленка, О. О. Труша.

Дослідженню різних аспектів адміністративної відповідальності в галузі пожежної безпеки в цілому у різні часи були присвячені праці українських вчених-адміністративістів, зокрема В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, А. В. Басова, Ю. П. Битяка, А. С. Васильєва, І. П. Голосніченка, Є. В. Додіна, Р. А. Калюжного, С. В. Ківалова, Л. В. Ковалюк, Є. Б. Кубка, О. В. Кузьменко, Є. В. Курінного, В. І. Курила, О. В. Негодченка, Н. Р. Нижник, А. А. Манжули, В. М. Марчука, Н. М. Мироненко, В. Ф. Опришка, І. М. Пахомова, П. М. Селіванова, В. М. Селіванова, В. Ф. Сіренка, В. В. Цветкова, Ю. С. Шемшученка, В. К. Шкарупи, та відомих російських вчених – Д. Н. Бахраха, К. С. Бельського, Ю. М. Козлова, Б. М. Лазарева, Л. Л. Попова, М. І. Студенікіної та інших.

Проблемам правового забезпечення прав і свобод громадян, у тому числі відповідальності у галузі забезпечення пожежної безпеки, приділено значну увагу в наукових працях В. І. Андрейцева, М. І. Єрофєєва, С. М. Кравченко, М. В. Краснової, Н. Р. Малишевої, В. Л. Мунтяна, Б. Г. Розовського, Ю. С. Шемшученка, а також російських учених І. Тарасова, В. Івановського, О. Єлістратова, М. Загряцкова, В. Юсупова.

Мета статті – детально дослідити історичні аспекти виникнення та розвитку пожежного захисту населення. Ознайомити читачів з першими відомими історіями мірами пожежного захисту. Прослідкувати історичні тенденції та методи напрямку на попередження пожеж та боротьбу з ними.

Вогонь був відомий людині з найдавніших часів і супроводжує людину на всьому шляху розвитку цивілізації. Та вже півмільйону років, як вогонь зробився неодмінним атрибутом людського життя.

Вогонь допоміг людині вижити та розселитися на планеті, забезпечивши потрібне тепло в різних кліматичних умовах. В ті нескінченно далекі часи його практичне значення було величезним. Вогонь – самий надійний захист від хижаків, джерело тепла, що дав можливість зажарити м'ясо, запекти плоди й коріння. Тож, люди, протягом всього свого існування здійснили грандіозне відкриття – винайшла вогонь і навчилася бездоганно ним керувати.

Протягом багатьох століть і тисячоліть зростали людські поселення, великі та малі міста і з кожним розвитком цивілізації міцніла могутня сила вогню, яка допомагала людині в побуті.

Але, поруч з позитивними моментами існування полум'я виникала ціла низка й негативних у яких горіли будови, згорали до тла цілі селища, посіви врожаю, худоба, лісизабираючи в людей надбане важкою працею добро, гинула велика кількість людей та дітей, велика кількість під час пожеж скалічувалася, та зводилися вщент і інші матеріальні цінності людства.

Пожежі стояли в ряду таких стихійних лих, як землетруси, повені та урагани.

Міста та поселення були забудовані переважно дерев'яними будівлями та спорудами, що підвищувало їх пожежну небезпеку [3].

Перші спроби щодо попередження пожеж та захисту майна від вогню були застосовані в Римі близько 300 років до н. е. За свідченнями істориків, в ті часи у Римі було створено загін, який мав назву “общественный отряд” (familia publica), в обов'язки якого входила низка завдань, таких як вести спостереження з міських мурів за поселенням і в разі виникнення пожежі терміново та своєчасно сповіщати жителів міста про небезпеку. Такий спосіб виявлення пожеж зберігся до царювання імператора Августа (27 р. до н. е. – 14 р. н. е.) [2, с. 8].

За часів імператора Августа вперше було створено пожежну охорону муніципального типу. Така організаційна структура була схожою на структуру пожежної охорони ХХ ст.,

що практикується і до сьогодні. До її складу входило сім пожежних команд від 100 до 1000 людей кожна, з яких формувалися чергові загони (corpsofvigils). У таких загонах за кожним закріплювалися певні обов'язки, наприклад водоносу (aquarius), качальщикводи біля насосів (sironarius) та ін. Головуючим кожної команди був пожежний центуріон. Командир чергового загону, у ті часи носив назву префекта і він повністю відповідав за його діяння, та був, певно, першим в історії пожежним керівником. За свідченнями історичної розвідки до складу римської пожежної служби входили також і нічні пожежні наглядачі (nocturnes), які спостерігали нагляд з міських башт і у випадку виявлення пожежі сигналом труби піднімали за тривоною пожежне депо (costra), що знаходилося поблизу певного населення [2].

В Англії, за часів правління Вільгельма I (1027-1089 рр.) пожежі також створювали низку проблем та збитків. Найбільш серйозними, в ту пору, вважалися використання відкритого вогнища в середині будівель, які слугували для опалення та приготування їжі. Саме тоді король Вільгельм узаконив один із перших відомих історії правил пожежної безпеки. Він наказав в нічний час доби гасити всі вогні, а вогнища закривати кришками. Така кришка являла собою металевий лист і мала назву “покрывало для огня” (couvrefeu). Сигналом для гасіння вогнів та закривання вогнищ слугував вечірній дзвін дзвіниць [2, с. 9].

Через століття, король Річард I (1189-1199 рр.) вимагав, щоб між будівлями зводилася стіна висотою 4,8 м., та товщиною 0,9 м., які мали застерігати і не розповсюджувати вогонь. Такі правила, у сучасності, нагадують використання будівельних норм щодо зведення протипожежних стін та перегородок для запобігання перекодування вогню з одного приміщення на інше. Що правда, розміри та товщина таких стін суттєво відрізняються від тих, які були в часи Річарда I [2].

Великих змін щодо правил пожежної безпеки Англія дочекалася у 1666 році. Велика лондонська пожежа, яка тривала п'ять днів і залишила після себе 155 га золи змусила Лондонську міську раду прийняти міри з ціллю запобігання пожеж подібного масштабу в майбутньому. Було прийняте законодавство, стосовно якого всі будівлі мали бути лише з цегли або каменя. Хоча пожежі не припинялися, але перші спроби щодо їх зменшення були прийняті [4].

Колоніальна Америка, яка в свою чергу також зазнавала великих збитків після пожеж, які наносили великий ущерб та погрожували існуванню колоній, шукала шляхи і намагалася боротися із полум'ям. Спроби знизити втрати від пожеж привели до створення пожежних норм. Перші великі міста, такі як Бостон, Нью-Йорк, Філадельфія в різні роки узаконили майже схожі норми пожежної безпеки. Наприклад: були заборонені дерев'яні димарі та солом'яні крівлі, створені перші пожежні вартіві, у 1658 році в Нью-Йорці створено перший так званий “громкий дозор” для обходу вулиць та попередження від пожеж, у 1696 році у Філадельфії заборонено паління на вулицях і таке інше. Ці приклади являються лише частиною історії боротьби з вогнем у колоніальній Америці. Як показала історична розвідка, то майже такі норми пожежної безпеки існували і на російських землях. У 1766 році був виданий поліцейський указ в якому йшлося про заборону ходити на горище з вогнищем, а також доглядати за димовими трубами, печами та вогнищами. Для чистки димоходів, навіть було створено посаду “трубочиста”, оплата якого відбувалася за місцевим бюджетом. Того ж року, також в цілях забезпечення пожежної безпеки було видано ще один наказ в якому мова йшла про винесення всіх печей, для випікання хліба, та лазень за межі міста. Всі хто не корився наказу мали виплачувати штраф [6, с. 60-61].

В Америці у 1736 році Бенжамін Франклін запропонував створити добровільну пожежну команду яку сам і очолив. З кожним століттям Америка змінювала та доповнювала законоположення пожежної безпеки. У 1874 році Національний союз із страхування від пожеж вимагав наступні дії: встановити постійні пожежні розриви, щоб уникнути великої щільності забудов, створити міський відділ пожежного надзору з ціллю

ліквідації умов для виникнення пожеж. Нарешті були розроблені основи пожежних норм для великих та малих міст, однак послідувачі пожежі вносили в них виправлення та доповнення [2].

Вже з 1900-1970 рр. Америку жорсткі уроки пожеж, ще не одноразово змушували переглядати пожежні та будівельні норми. Велика пожежа у Ірокезькому театрі (Чікаго, 1903 р.) показала, що театри мають мати більше виходів, також, необхідна наявність негорючої завіси та автоматичної спринклерної установки над усіма частинами сцени. Наслідком пожежі в м. Салемі (шт. Масачусетс, 1914 р.) стало припинення використання дерев'яного Гонта в якості покрівельного матеріалу. Безліч інших пожеж спричинили низку нових потреб до пожежної безпеки населення, наприклад: розширення виходів із приміщень з масовим перебуванням людей. В 1968 році Конгрес США зробив перші кроки з вирішення питань пожежної безпеки у багатоповерхових будівлях в масштабах країни.

1 березня 1968 р. Конгрес дав позитивну оцінку законопроекту № 90-259, який вніс поправки в акти Національного бюро стандартів. Цей законодавчий акт, відомий як "Закон об исследованиях пожаров и пожарной безопасности 1968 р.", став основою для організації Національної комісії з пожежної безпеки [2].

В 1972 р. Комісія почала роботу по всій країні та 4 травня 1972 р. представила президентові США свій звіт, із заголовком "Горящая Америка", в якому розглядалися деякі аспекти національної проблеми пожеж та які супроводжувалися наступними висновками:

1. Особливу увагу слід звернути на профілактику пожеж.
2. Підняти рівень навчання та професійної підготовки працівників пожежної охорони.
3. Як проектні рішення, так і матеріали, використані при будівництві будов, де живуть і працюють американці, являють собою небезпеку для життя.
4. Підвищити рівень пожежного захисту будівель.
5. Припинити аби яке ставлення до таких важливих речей дослідження, як вивчення методів боротьби з вогнем, лікування людей від опіків та отруєних чадним димом людей та способів захисту будівель і споруд від вогню [4].

У 1741 р. глобальні пожежі які траплялися на російських землях викликали відповідні узаконення "...городам при возобновлении после пожара строится промежутокми, без утеснения, и улицы оставляют просторными, широкими и делают их прямыми и кроме того велено было предписать всем городам завести заливные трубы и прочие принадлежające к тому инструменты и из доходов заготовлять и всегда содержать". [6, с. 57].

В 1751 р. в якості попереджувальних мір, всім містам було наказано копати колодязі з широкими устями, для того щоб при виникненні пожежі одночасно в колодязь можна було занурювати багато відер [6].

Заходи, які приймалися для забезпечення пожежної безпеки населення хоча і мали свої позитивні риси, та все ж таки були не досконалими і розвивалися повільними темпами.

У зв'язку з частими пожежами, які спустошували російські землі у 1818 р. постало питання про облаштування поліції в губернських містах, та особливо про облаштування пожежної частини. Через Комітет Міністрів було оприлюднено низку вказівок: "...города разделены на части и кварталы и для каждой части определено точное количество инструментов пожарных, обоза, лошадей и людей. Пожарная команда состоит в полном ведении полиции. Пожарные части должны каждая иметь свой дом с нужными постройками для помещения обоза, людей и лошадей; при полиции обязан состоять брантмейстер и при нем два ученика, знающие починку и обращение с инструментами и машинами". [6, с. 64].

У 1829 році в м. Вологді було затверджено штат пожежної команди:

	Число людей	Жалование	
		одному	всем

		р.	к.	р.	к.
1.	Брантмейстер	1	500	-	500
2.	Учеников	2	200	-	400
3.	Унтер-офицеров	1	30	-	30
4.	Пожарных служителей	12	12	-	144
5.	На провиант и аммуницию	-	-	-	3.899
6.	Всего	-	-	-	4.973
					94³/₄

У 1834 році вийшов загальний для всієї Росії указ: "...в случае пожаров, не пропускать за цеп никого из зрителей, как военных, так и гражданских чиновников, для отвращения затруднения действовать с надлежащим успехом воинской и пожарной командам" [6, с. 167].

Помітні зрушення у розробці проблем пожежної безпеки, узагальненні досвіду організації пожежної охорони пов'язані з діяльністю Російського Імператорського Пожежного товариства. Члени цього товариства з моменту його створення розпочали активну роботу у напрямку систематизації знань з теорії та практики пожежної безпеки, тактики боротьби з пожежами, узагальнення статистичних даних. Саме керівниками Імператорського Пожежного товариства (Д. Бородіним, А. Львовим, А. Шереметьєвим) були зроблені реальні спроби узагальнення проблем теорії та практики в сфері пожежної безпеки.

На вітчизняних землях, одне з перших згадувань про велику пожежу, яка трапилася в Києві, відноситься до 1017 року. Тоді місто було спалене князем Ярославом Мудрим. Майже століття потому, в 1096 році орда хана Боняка, спалила південні околиці Києва, в тому числі і селище Берестово (нинішній Печерський район) [3].

За згадками літописця, ще одна велика київська пожежа трапилася 23 червня 1124 року, після якої місто було викреслено зі списків міст, що входили до Київської Русі.

Довгий час Київ оговтувався від наслідків такої пожежі. Місту знадобилося багато часу, щоб знову мати належний вигляд та прогресувати. Відбудоване місто, в грудні 1240 року хан Батий із своїм монголо-татарським військом, знову спалили Київ.

Кожне століття люди та землі переживали великі втрати від пожеж. Та все ж у Києві, так як і в інших куточках світу, відбувалися зміни для покращення пожежної безпеки у містах та селищах.

У 1748 році був виданий указ, дочкою Петра I та Катерини I російською Імператрицею Єлизаветою Петрівною, що упорядкував "общуюбезопасность от воров и пожаров" в Києві: "Для внезапныхпожарныхслучаев, от чегобы не могли придтиони, велетькиевскомумагистратуучредить по улицамобывательскиекараулы и закидные рогатки и содержатьпотребныепожарныеинструменты и прочиепринадлежности для городскойпользы в охранение" [6, с. 164].

Згідно з указом в містах організовувалися дружинники для гасіння пожеж.

Пожежа, яка сталася 11 січня 1820 року в Полтаві, у будинку місцевого губернатора, де згоріла велика кількість державних справ і речей, примусила відряджати в маленькі міста спеціально навченим пожежній справі солдат, разом із потрібним облаштуванням [6].

У 1830-х роках в містах України з'явилися перші "служителі", які основну частину свого часу віддавали пожежній справі.

Такі "служителі", тобто солдати, були погано підготовлені до пожежної справи. За сумісництвом вони несли караульну службу та виконували різні господарські доручення. Через невизначене коло обов'язків солдат називали не пожежниками, а нахтвахтерами. Заробітна плата у них була мізерною, та ще мусили годуватися і одягатися за власний рахунок [6].

Вже, починаючи з 1832 року на українських землях затверджуються постійні штати професійних пожежних частин котрі фінансувалися засобами міських доходів.

Проживали пожежні команди у найманих приміщеннях за рахунок міських властей. Вихідних днів вони не мали, тому проживали при пожежних частинах разом зі своїми сім'ями.

Створення пожежних команд не зменшило кількість пожеж та збитків від них. Тому, Російська Імперія всерйоз взялася до суттєвих змін. У 1835 році був затверджений "Табель состава пожарной частей городов", тоді ж з'явилися перші поршневі насоси з паровим двигуном [3].

Починаючи з 1861 року, почали з'являтися перші добровільні пожежні дружини, які надавали значну допомогу міським частинам в гасінні багатьох пожеж. В 1896 році в м. Києві було засноване добровільне пожежне товариство.

Незважаючи на заходи, що вживалися урядом, кінець XIX століття характеризується значною кількістю пожеж.

Висновки. Протягом XI – XVI століть на Україні сформувалося протипожежне законодавство режимного характеру, направлене на зниження можливості виникнення пожеж від навмисних злочинних дій. Його вдосконалення йде по трьох основних напрямках: охорона життя людей та нерухомого майна, протипожежний захист угідь, забезпечення порядку та захист власності при ліквідації пожежі. Водночас, в XV – XVI століттях правова база пожежної безпеки доповнюється королівськими наказами щодо обережного поводження з вогнем, функціонування пожежно-сторожової охорони та запровадження пожежної повинності. Значною мірою на формування протипожежного законодавства України вплинуло Магдебургське право. Зокрема, саме звідси в українське правове поле увійшов обов'язок цехових організацій брати активну участь в гасінні пожеж під особисту відповідальність кожного її члена.

Аналіз діяльності у сфері пожежної безпеки, показав, що вона потребувала та потребує значного вдосконалення з урахуванням сучасних умов. Така діяльність повинна розпочинатися з оновлення законодавчої бази та переробки нормативно-правових актів, що регулюють відносини у зазначеній сфері. Цьому, насамперед, повинні сприяти такі кроки: ретельне вивчення ринкових відносин, що розвиваються і ускладнюються в державі; розробка "методів організаційних форм" з профілактики і гасіння пожеж, які повинні проводити державні органи, органи місцевого самоврядування, протипожежні служби, підприємства, установи, організації і громадяни; визначення місця й ролі державного пожежного нагляду.

Використана література:

1. Бандурка О. М. "Основи управління в органах внутрішніх справ України" / О. М. Бандурка. – Харків : Основа, 1996. – с. 156-160.
2. Бэйр У. Основы противопожарной безопасности / У. Бэйр : пер. с англ. – М. : Стройиздат, 1979. – 124 с.
3. Коленов О. М. Первинна підготовка пожежного-рятувальника : навчальний посібник з дисципліни: "Первинна підготовка рятувальника" / О. М. Коленов, О. Є. Безуглов, В. М. Ішук. – Харків : НУЦЗУ, 2012. – 403 с.
4. Основы пожарной безопасности : учеб. пособие для высших учебных заведений. – К. : Высш. школа, 1971. – 248 с.
5. Плішкін В. М. "Теорія управління органами внутрішніх справ". Підручник / В. М. Плішкін. – К. : Національна академія внутрішніх справ України, 1999. – С. 334-338.
6. Чехов Александр. Исторический очерк пожарного дела в России / А. Чехов. – С.-Петербург, 1892. – 195 с.

References:

1. Bandurka O. M. "Osnovy upravlinnia v orhanakh vnutrishnikh sprav Ukrainy" / O. M. Bandurka. – Kharkiv : Osnova, 1996 s. – S. 156-160.
2. Beyr U. Osnovy protivopozharnoy bezopasnosti / U. Beyr: Per. s angl. – M. : Stroy izdat, 1979. – 124 s.
3. Koliienov O. M. Pervynna pidhotovka pozhezhnoho-riatuvalnyka / O. M. Koliienov, O. Ye. Bezuhlov,

- V. M. Ishch. Navchalnyi posibnyk z dystsypliny: "Pervynna pidhotovka riaturalnyka". – Kharkiv : NUTSZU, 2012. – 403 s.
4. Osnovy pozharnoy bezopasnosti. Ucheb. Posobie dlya vysshikh uchebnykh zavedeniy, "Vyssh. Shkola". – 1971. – 248 s.
5. Plishkin V. M. "Teoriia upravlinnia orhanamy vnutrishnikh sprav". Pidruchnyk. – K. : Natsionalna akademiia vnutrishnikh sprav Ukrainy. 1999. – S. 334-338.
6. Chekhov Aleksandr. Istoricheskiy ocherk pozharnogo dela v Rossii / A. Chekhov. – S.-Peterburg, 1892. – 195 s.

Бокишиц Е. Н. Исторические аспекты возникновения и тенденции развития пожарной защиты населения (начало XVIII – конец XIX века).

В статье рассматриваются исторические моменты возникновения и развития пожарной защиты населения от чрезвычайно важной проблемы всех времен и народов человечества – от пожаров. Рассматриваются практические исторические меры по предотвращению пожаров, последовательно изложены методы, которые позволяли эффективно решать проблемы борьбы с пожарами в начале XVIII – конца XIX в. Анализ деятельности в сфере пожарной безопасности, показал, что она нуждается в значительном совершенствовании с учетом современных условий.

Ключевые слова: история, развитие, безопасность, пожар, огонь, защита, население, пожарная безопасность.

Bokshyts O. The historical aspects of origin and progress of fire defence of population trend (beginning of XVIII is an end of XIX of century).

In article the historical moments of occurrence and development of fire protection of the population from extremely important problem of all times and the mankind people – from fires are considered It is considered practical historical measures on prevention of fires, methods which allowed to solve effectively fire-fighting problems in beginning XV III – end XIX century are consistently stated. Analysis of activity in the field of fire safety, showed that she had required and needed considerable perfection taking into account modern terms.

Keywords: history, development, safety, a fire, fire, protection, the population, fire safety.

УДК 378.147:[37.011.3-051:377]

Бондаренко В. І.

КРИТЕРІЙ, ПОКАЗНИКИ ТА РІВНІ СФОРМОВАНОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Стаття присвячена питанням формування професійного іміджу майбутніх учителів технологій у педагогічному університеті. Визначено критерії (габітарний, когнітивний, мотиваційний, рефлексивний, практичний, особистісно-аксіологічний, професійний, мовленнєвий, комунікативний, креативно-діяльнісний), відповідні їм показники та рівні (гармонійний, прийнятний, негармонійний) сформованості професійного іміджу майбутніх учителів технологій, а також основні методи діагностики сформованості професійного іміджу майбутніх учителів технологій.

Ключові слова: імідж, професійний імідж, майбутній учитель технологій, критерій, показник, рівень сформованості професійного іміджу майбутніх учителів технологій

В умовах складного становища національної економіки зростає потреба у висококваліфікованих спеціалістах, здатних до мобільності та конкурентної боротьби на мінливому ринку праці. Цю тенденцію мають ураховувати освітні установи, які опікуються підготовкою фахівців усіх спеціальностей, у тому числі і педагогічних. Впровадження нових технологій, зростання обсягу та глибини наукового знання, невідпинне розширення та оновлення науково-професійної інформації освітньої галузі "Технології" ставить нові завдання перед педагогічними вищими навчальними закладами. Сучасні непрості економічні та соціальні реалії переміщують відповідальність за самореалізацію фахівця та його життєву та професійну траєкторію з суспільства та держави на саму особистість.